

15. Hafta Konu Özeti

Konu : Çarpma ve Bölme İşlemleri Arasındaki İlişki

Kazanımlar : M.4.1.5.5. Çarpma ve bölme arasındaki ilişkiyi fark eder.

→ Çarpma ve bölme işlemi arasındaki ilişkiyi anlamak için önce kavramları gözden geçirelim.

Çarpma İşlemi → Çarpan \times Çarpan = Çarpım

Bölme İşlemi → Bölünen \div Bölen = Bölüm

★★ Çarpma işleminde sonuçla sayı katlanırken, bölme işleminde bütün içinde parça aranmaktadır. Yani çarpma ve bölme zıt anlamlı kelimelerdir. Ancak kavramların eksikliğinde birbirlerine ihtiyaç duyarlar.

1) Verilmeyen çarpanı bulurken bölme işlemini kullanırız.

Örnek: Hangi sayının 6 katı 144'tür?

$$\boxed{?} \times \boxed{6} = \boxed{144}$$

↓
verilmeyen çarpan

★★ Verilmeyen çarpanı bulmak için sonucu (çarpım) verilen çarpma böleriz.

$$\begin{array}{r} 144 \\ -12 \\ \hline 24 \\ -24 \\ \hline 00 \end{array}$$

Sonucu, verilen çarpma bölerek verilmeyen çarpanı bulduk. Böylelikle çarpma işleminde bölme işlemine ihtiyaç duyulduğunu gördük.

2) Verilmeyen bölüneni bulurken çarpma işlemini kullanırız.

Örnek: Ahmet elindeki şekerleri 5 kişiye eşit olarak paylaştığında herkese tam 13 şeker düşmüştür. Buna göre Ahmet'in kaç şeker vardı?

$$\begin{array}{r} ? \\ \hline 5 \\ 13 \end{array}$$

Bölme işleminde **bölüneni** bulmak için bölen ve bölümü çarpılır. Eğer bölme işleminde kalan varsa, bölen ve bölüm çarpılır. Sonuca kalan eklenir.

$$13 \times 5 = 65$$

Bölme işleminde çarpmaya ihtiyaç olduğunu gördük.